

Dosarul nr. 3r-230/22
2-14189650-01-3r-20072022

Instanța de revizuire: Curtea de Apel Chișinău (jud. G. Mîra, G. Dașchevici, A. Bostan)

DECIZIE

21 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Aliona Miron

examinând recursul depus de Publicația Periodică „Glasul Națiunii” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Pavel Dumitru,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Publicația Periodică „Glasul Națiunii” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Președintelui Curții Supreme de Justiție, Poalelungi Mihai cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva încheierii din 16 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă, ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Publicația Periodică „Glasul Națiunii” Societate cu Răspundere Limitată împotriva deciziei din 11 martie 2014 a Curții de Apel Chișinău și încheierii din 30 decembrie 2013 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 23 decembrie 2013, PP „Glasul Națiunii” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva Președintelui Curții Supreme de Justiție, Mihai Poalelungi, solicitând constatarea faptului încălcării de către pârât a dreptului jurnaliștilor PP „Glasul Națiunii” SRL de a fi primiți în audiență și de a înregistra un interviu cu obținerea răspunsurilor la întrebările adresate, obligarea pârâtului să primească în audiență redactor-șef al PP „Glasul Națiunii” SRL, Vasile Năstase, pentru realizarea unui interviu și acordarea răspunsurilor la întrebările adresate.

Prin încheierea din 30 decembrie 2013 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, a fost restituită cererea de chemare în judecată depusă de PP „Glasul Națiunii” SRL pe motiv că, instanța nu este competență să judece cauza, deoarece atât pârâtul, cât și reclamantul își au sediile în mun. Chișinău, în raza de activitate a Judecătoriei Centru.

La 24 ianuarie 2013, PP „Glasul Națiunii” SRL a contestat cu recurs încheierea din 30 decembrie 2013 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, solicitând casarea acesteia cu restituirea cauzei spre rejudecare în fond.

Prin decizia din 11 martie 2014 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins recursul declarat de PP „Glasul Națiunii” SRL și a fost menținută încheierea din 30 decembrie 2013 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău.

La 28 septembrie 2021, administratorul Ion Bogos din numele PP „Glasul Națiunii” SRL a depus cerere de revizuire asupra deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 martie 2014 în temeiul art. 449 lit. g) din Codul procedură civilă, solicitând casarea acesteia, cu dispunerea reexaminării cererii de recurs înaintate de PP „Glasul Națiunii” SRL, casarea încheierii din 30 decembrie 2013 a Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău cu dispunerea compensării încălcării dreptului la acces la instanță, garantat de art. 6 CEDO și la libertatea de exprimare, garantată de art. 10 CEDO, încasarea din bugetul de stat în beneficiul PP „Glasul Națiunii” SRL a sumei de 4000 euro, calculată la cursul de schimb al Băncii Naționale a Moldovei în ziua achitării, compensarea cheltuielilor de reprezentare în fața Curții în sumă de 12 000 de lei și de depunere a cererii în sumă de 61 de lei.

În motivarea cererii de revizuire s-a invocat că revizuenta nu a avut parte de acces la o instanță, dat fiind că în cadrul a două proceduri de judecată intentate cu respectarea întocmai a cadrului procesual civil, au fost adoptate două hotărâri irevocabile, prin care cererea de chemare în judecată a revizuintei a fost restituită din motivul că instanța nu era competentă să o examineze, fiind indicat că cealaltă instanță era în drept să soluționeze acțiunea revizuintei: Judecătoria Centru, mun. Chișinău indica că acțiunea urmează să fie judecată de Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, iar Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, indica că acțiunea urmează să fie judecată de Judecătoria Centru, mun. Chișinău. Fiind supuse recursului ambele încheieri, au fost menținute de Curtea de Apel Chișinău.

Revizuenta consideră că conduita duplicitară a instanțelor în cadrul procedurilor precedente trebuie să fie corectată de instanța competentă în cadrul prezentei proceduri, cu luarea în considerație a specificului procesual valabil la zi, când astfel de litigii cad sub incidența Codului administrativ, iar competența de judecare a lor este atribuită Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani.

Pe cale de consecință, instanța de revizuire urmează să anuleze încheierile și deciziile precedente, constatând competența Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani pentru judecarea cauzei. De asemenea consideră revizuenta că, în cadrul remediului național, instanța de revizuire urmează să stabilească încălcarea dreptului de acces la o instanță a revizuintei și să îi adjudece acesteia o compensație echitabilă ce nu poate fi mai mică de 4000 de euro, sumă ce se află în concordanță deplină cu cazurile similare soluționate în fond de Curte.

Prin încheierea din 26 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă ca fiind depusă de o persoană neîmputernicită cerere de revizuire declarată de Ion Bogos din numele Publicației periodice „Glasul Națiunii” SRL a deciziei Curții de Apel Chișinău nr. 3r-109/14 din 11 martie 2014, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de PP „Glasul Națiunii” SRL împotriva Președintelui Curții Supreme de Justiție, Mihai Poalelungi, privind contestarea actului administrativ.

Prin decizia din 15 decembrie 2021 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul depus de către PP „Glasul Națiunii” SRL, reprezentată de avocatul Dumitru Pavel, a fost anulată încheierea din 26 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău pentru rejudecare.

Prin încheierea din 16 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de PP „Glasul Națiunii” SRL împotriva deciziei din 11 martie 2014 a Curții de Apel Chișinău și încheierii din 30 decembrie 2013 a Judecătoriai Rîșcani mun. Chișinău.

La 11 iulie 2022, PP „Glasul Națiunii” SRL, reprezentată de avocatul Pavel Dumitru a depus recurs împotriva încheierii din 16 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea acesteia, casarea deciziei recurate, cu soluționarea în fond a cererii de revizuire cu admiterea acesteia.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu încheierea din 16 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, deoarece este neîntemeiată pe motiv că aceasta în mod greșit a ajuns la concluzia că revizuirea este îndreptată împotriva actului judecătoresc exceptat de la calea extraordinară de atac-revizuirea.

În susținerea opiniei enunțate, a menționat că prin cererea de chemare în judecată depusă la Judecătoria Centru, mun. Chișinău, în procedura contenciosului administrativ a solicitat admiterea acțiunii, constatarea încălcării de către pârâtul Mihail Poalelungi, Președinte al Curții Supreme de Justiție a dreptului PP „Glasul Națiunii” SRL și a jurnaliștilor ce activează în cadrul publicației a dreptului de a fi primiți în audiență de către persoanele oficiale de a înregistra un interviu cât și de a obține răspunsurile la întrebările adresate și obligarea să primească în audiență PP „Glasul Națiunii” SRL pentru realizarea unui interviu cât și de a răspunde la lista de întrebări formulate în cererea de chemare în judecată.

Prin încheierea din 19 noiembrie 2013 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău, cererea de chemare în judecată a fost restituită în temeiul art. 170 alin. (1) lit. b) Codul de procedură civilă, pe motiv că cererea de chemare în judecată urma să fie adresată Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, care fiind contestată a fost menținută prin decizia din 20 ianuarie 2014 a Curții de Apel Chișinău.

A explicat că a depus o cerere de chemare în judecată cu aceleași cerințe la Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, însă prin încheierea din 30 decembrie 2013, cererea de chemare în judecată a fost restituită explicându-se că cererea urmează a fi depusă la Judecătoria Centru, fiind invocate prevederile art. 11 din Legea contenciosului administrativ, care fiind contestată a fost menținută prin decizia din 11 martie 2014 a Curții de Apel Chișinău.

În contextul dat, a remarcat că PP „Glasul Națiunii” SRL nu a avut posibilitatea de a sesiza o instanță de judecată națională (dreptul de acces la o instanță art.6 din Convenție), precum și i-a fost încălcat dreptul la acces la informație și la libera colectare a informației (art. 10 din Convenție), motive din care a depus cererea corespunzătoare la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, nr. 26067/14.

Astfel, a relatat că la data de 27 mai 2021 cererea a fost comunicată Guvernului Republicii Moldova, iar la 22 septembrie 2021, la întrunirea cu Agentul Guvernamental, s-a decis inițierea procedurii de soluționare amiabilă a cauzei, în vederea remedierii încălcării Convenției la nivel național, după cum se confirmă prin scrisoarea confirmativă a Agentului guvernamental, nr. 06/7176 din 23 septembrie 2021, copia căreia a fost anexată.

Urmare a intervenirii temeiului de revizuire prevăzut la art. 449 lit. g) CPC, recurenta a întocmit și depus în instanța competentă - Curtea de Apel Chișinău, cererea de revizuire respectivă.

A accentuat că prezenta procedură de revizuire a fost declanșată în contextul aflării pe rolul Curții Europene a Drepturilor Omului a unei cauze pendinte pornită în baza plângerii depuse de recurentă. Agentul guvernamental a inițiat procedura de reglementare amiabilă a acestei cauze, iar pentru a evita condamnarea statului Republica Moldova recurenta a fost de acord să inițieze procedura de revizuire a actelor judecătorești naționale care au atras lezarea drepturilor recurente.

În această privință s-a făcut referire la prevederile art. 449 lit. g) CPC, potrivit cărora revizuirea se declară în cazul în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul Republicii Moldova a inițiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova, temei ce se aplică pe deplin prezentului dosar.

Prin urmare, este de părere că în prezenta cauză au fost admise grave erori judiciare, care au atras pronunțarea unor încheieri și decizii ce au îngădit accesul la instanță și aceste erori trebuie corectate în procedura legală - revizuirea, odată ce Guvernul Republicii Moldova este de acord să remedieze amiabil încălcarea deplînsă la CtEDO.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 16 iunie 2022, fiind notificată reprezentantului recurentei la data de 14 iulie 2022, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de expediere (f. d. 118). Astfel, recursul depus la 11 iulie 2022, este în termen.

La 20 iulie 2022, în adresa intimatului a fost expediată pentru cunoștință copia cererii de recurs, însă acesta nu și-a valorificat dreptul de a depune referința.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

În speță, Colegiul nu consideră oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la argumentele invocate în recurs, deoarece criticele recurentului PP „Glasul Națiunii” SRL au fost expuse cu suficientă claritate.

Examinând recursul, din punct de vedere a argumentelor invocate de recurent și prin prisma materialelor din dosar, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul depus de PP „Glasul Națiunii” SRL, cu anularea încheierii din 16 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău și a restitui cauza la Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea cererii de revizuire, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie prin care anulează încheierea și adoptă o nouă încheiere.

În cererea de revizuire, PP „Glasul Națiunii” SRL a invocat că, după pronunțarea deciziei instanței de recurs din 11 martie 2014, s-a adresat Curții Europene a Drepturilor Omului o plângere împotriva Republicii Moldova, în care a invocat că nu a avut posibilitatea de a sesiza o instanță de judecată națională (dreptul de acces la o instanță art. 6 din Convenție), precum și i-a fost încălcat dreptul la acces la informație și la libera colectare a informației (art. 10 din Convenție).

La 27 mai 2021, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a comunicat Guvernului Republicii Moldova cererea PP „Glasul Națiunii” SRL versus Republica Moldova (nr. 26067/14), prin care a adresat părților întrebări și anume dacă a avut loc încălcarea art. 6 paragraful 1 din Convenție și în special dacă a avut loc încălcarea dreptului reclamantului de acces la justiție garantat de Convenție.

În acest sens, revizuentul a indicat că a avut loc o întrunire dintre Agentul guvernamental și reprezentanții publicației reclamante, unde s-a discutat posibilitatea și condițiile încheierii unui acord de soluționare amiabilă.

În rezultat Guvernul Republicii Moldova a decis inițierea procedurii de soluționare amiabilă a cauzei, în vederea remedierii pretinsei încălcări a Convenției la nivel național.

Din aceste raționamente, ambele părți au convenit că este necesară redeschiderea procedurilor naționale, prin solicitarea revizuirii deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 martie 2014.

În conformitate cu art. 451 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

În conformitate cu art. 447 lit. c) din Codul de procedură civilă, sunt în drept să depună cerere de revizuire Agentul guvernamental și subiecții menționați la lit. a) și b) din prezentul articol, în cazurile prevăzute la art. 449 lit. g) și h).

Articolul 449 lit. g) din Codul de procedură civilă prevede că revizuirea se declară în cazul în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul Republicii Moldova a inițiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova.

În speță, se constată că pe rolul Curții Europene a Drepturilor Omului a fost înregistrată cererea PP „Glasul Națiunii” SRL versus Republica Moldova (nr. 26067/14), în care reclamantul a pretins la încălcarea art. 6 paragraful 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor și a Libertăților Fundamentale ale Omului. PP „Glasul Națiunii” SRL s-a plâns în fața Curții Europene a Drepturilor Omului că instanțele naționale de judecată ar fi restricționat nejustificat dreptul său de acces la justiție.

Fiind investită cu examinarea cererii de revizuire depusă de PP „Glasul Națiunii” SRL, Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 16 iunie 2022 a respins-o ca fiind inadmisibilă.

În consolidarea soluției, instanța de revizuire a reținut că decizia din 11 martie 2014 nu poate fi supusă revizuirii în condițiile în care prin decizia respectivă a fost repins recursul depus de PP „Glasul Națiunii” SRL împotriva încheierii de restituire a acțiunii, iar încheierea de restituire a acțiunii nu se referă la fondul cauzei.

La caz, se constată că prin cererea de revizuire din 28 septembrie 2021, PP „Glasul Națiunii” SRL a solicitat revizuirea deciziei din 11 martie 2014 a Curții de Apel Chișinău, în baza prevederilor art. 449 lit. g) Cod de procedură civilă, indicând că Guvernul Republicii Moldova a decis inițierea procedurii de soluționare amiabilă a cauzei, în vederea remedierii pretinsei încălcări a Convenției la nivel național.

Drept urmare, Guvernul Republicii Moldova a decis inițierea procedurii de soluționare amiabilă a cauzei, în vederea remedierii pretinsei încălcări a Convenției la nivel național, într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova.

Astfel, ambele părți au convenit despre necesitatea redeschiderea procedurilor naționale, prin solicitarea revizuirii deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 martie 2014.

Ca urmare, nu pot fi reținute mențiunile instanței de apel precum că decizia din 11 martie 2014 nu poate fi supusă revizuirii deoarece nu se referă la fondul cauzei.

Or, invocarea acestui temei de revizuire prezumă că însăși afirmarea despre inițierea procedurii de reglementare pe cale amiabilă constituie temei de revizuire.

Mai cu seamă, atunci când Curtea constată că un reclamant nu a avut parte de un proces echitabil în instanțele naționale, redeschiderea procedurii cu respectarea cerințelor prevăzute de art. 6 § 1 din Convenția este obligatorie pentru înlăturarea consecințelor grave ale încălcărilor constatate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului și restabilirea situației existentă până la admiterea încălcării.

Din considerentele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a anula încheierea din 16 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău și a restitui cauza la Curtea de Apel Chișinău, pentru examinarea cererii de revizuire.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul depus de Publicația Periodică „Glasul Națiunii” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Pavel Dumitru.

Se anulează încheierea din 16 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Publicația Periodică „Glasul Națiunii” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Președintelui Curții Supreme de Justiție, Poalelungi Mihai cu privire la contestarea actului administrativ, și se restituie cauza la Curtea de Apel Chișinău, pentru examinarea cererii de revizuire.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nina Vascan

Aliona Miron